Omgevingsdienst
Midden- en West-Brabant

Begroting 2023

Incl. meerjarenraming 2024-2026

Inhoudsopgave

1. Algemeen 3
1.1 Voorwoord 3

2. Beleidsbegroting 5
2.1 (Beleids-)ontwikkelingen 5
2.2 Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma 7
2.2.1 Uitvoeringskaders 7
2.2.2 Opbouw programma 8

3. Paragrafen 11
3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing 11
3.2 Financiële kengetallen 13
3.3 Financiering 14
3.4 Bedrijfsvoering 15
3.4.1 Kernthema: Omgevingswet 15
3.4.2 Kernthema: Programma 'Van goed naar beter' 16
3.4.3 Kernthema: Strategisch HRM 16
3.4.4 Kernthema's: VTHKA instrumenten en verkenningen 16
3.4.5 Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen 16
3.4.6 Informatievoorziening 16
3.4.7 Huisvesting OMWB in Tilburg 17
3.4.8 Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR) 17

4. Financiële begroting 19
4.1 Inleiding 19
4.2 Financiële uitgangspunten 19
4.2.1 Algemene uitgangspunten 19
4.2.2 Financieel technische uitgangspunten 19
4.2.3 Maatregelen kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van Goed naar Beter' 20
4.3 Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 21

5. Toelichting op de begroting 2023 23
5.1 Toelichting op de baten 23
5.2 Toelichting op de lasten 24
5.3 Declarabiliteit 27
5.4 Tarief ontwikkeling 27

6. Uiteenzetting financiële positie 29
6.1 Geprognosticeerde balans 29
6.2 (Vervangings-)investeringen 2023 30
6.3 Afschrijvingstermijnen 30
6.4 Staat van reserves 31

Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer 32
Bijlage 2. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld 34
Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB 35

1. Algemeen

1.1 Voorwoord

Voor u ligt de begroting 2023 inclusief meerjarenraming 2024–2026 van de Omgevingsdienst Midden- en West-Brabant (hierna OMWB). Een sluitende begroting, samengevat in een compact document. De begroting is gebaseerd op de eind januari 2022 vastgestelde Kaderbrief 2023.

De veelheid aan thema's om te komen tot een veilige, schone en duurzame leefomgeving, staan hoog op de politiek-bestuurlijke agenda. Samenwerking is essentieel in 2023 en de daaropvolgende jaren. Thema's als energie, klimaat en stikstof, de Omgevingswet en risicogericht en informatiegestuurd werken vloeien ook voort uit landelijke ontwikkelingen en vereisen samenwerking met verschillende overheidsorganisaties. Hieronder een eerste inzicht in de belangrijkste ontwikkelingen waar de OMWB in 2023 mee te maken zal hebben.

Omgevingswet

De invoeringsdatum van de Omgevingswet is door het Rijk uitgesteld naar 1 januari 2023. De invoering van de wet betekent een enorme verandering voor de taakuitvoering en werkwijze van de OMWB. Ondanks het feit dat de OMWB daarop goed voorbereid is, begint het feitelijke veranderingsproces pas na de inwerkingtredingsdatum in 2023 en daarna.

Programma 'Van goed naar beter'

In 2022 zal - gezien de noodzaak van een verdere professionalisering – het programma 'Van goed naar beter' van start gaan. Dit programma behelst het effectueren van het (financieel) potentieel van het onderzoek naar kostenefficientiviteit uit december 2020. Het programma wordt in meerdere fasen uitgewerkt. In het faseplan van 2023 worden de activiteiten en hun effecten in detail uitgewerkt.

Informatiegestuurd werken

In 2021 is gestart met de impuls Informatiegestuurd Werken (IGW) en heeft aansluiting plaatsgevonden bij landelijke standaarden en systemen. Het IGW

vormt een steeds belangrijker fundament onder het handelen van de OMWB. Hoe beter het ons lukt om data te vertalen naar waardevolle informatie en inzichten, hoe beter we kunnen bijdragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. We zullen de komende jaren dan ook blijven investeren in de ontwikkeling van de juiste kennis, competenties en (ICT-)structuren.

Regeling werkgebonden personenmobiliteit

Een laatste ontwikkeling die hier wordt vermeld, is dat gemeenten verantwoordelijk worden voor de normerende regeling werkgebonden personenmobiliteit. Hierbij moet in verband met de CO2 uitstoot per werknemer het reisgedrag worden bijgehouden. De inwerkingtreding was aanvankelijk gepland op 1 januari 2022, maar de uiteindelijke besluitvorming wordt overgelaten aan het nieuwe kabinet. Het kan daarom zijn dat de regeling in de toekomst nog wordt aangepast.

Tarief en MWB-norm

Voor 2023 heeft actualisatie van het tarief plaatsgevonden, waarbij rekening is gehouden met cao-effecten, kostenindexering en kostenbesparingen. Het begrote gemiddelde uurtarief uit de Kaderbrief 2023 is het vertrekpunt voor de begroting 2023 en bedraagt € 97,00. In 2021 is de evaluatie van de MWB-norm afgerond waarvan de gewijzigde uitgangspunten in deze begroting zijn vertaald.

De deelnemers en de dienst staan vanaf 2023 voor veel uitdagingen, zowel inhoudelijk als financieel. Door onderwerpen juist en tijdig aandacht te geven, zijn wij ervan overtuigd om goed voorbereid - samen met onze deelnemers en (keten)partners - deze opgave met veel ambitie en vertrouwen aan te gaan.

Alfred Arbouw

Directeur OMWB

2. Beleidsbegroting

2.1 (Beleids-)ontwikkelingen

In dit hoofdstuk volgen de belangrijkste ontwikkelingen voor de OMWB. In de Kaderbrief 2023 zijn deze ontwikkelingen ook uitvoerig beschreven. In deze begroting worden de beleidsmatige ontwikkelingen vertaald naar financiële consequenties voor de OMWB en de deelnemers.

Net als voorgaande jaren ligt in 2023 de focus van de OMWB op de uitvoering van de taken rondom vergunningverlening, toezicht, handhaving, klachtenafhandeling, advisering en de specialistische taken rondom externe veiligheid, bodem, licht, geluid, lucht, geur en juridische advisering. De inzet van het VTH-instrumentarium beweegt mee met de veranderende leefomgeving. De OMWB wil het effect van haar inzet zo groot mogelijk maken en tegelijkertijd zo efficiënt mogelijk de taken voor haar deelnemers uitvoeren.

De Omgevingswet, die vanaf 1 januari 2023 in werking treedt, is hierin de belangrijkste factor. Ondanks het feit dat de OMWB daarop goed voorbereid is, begint het feitelijke veranderingsproces pas na de inwerkingtredingsdatum in 2023 en daarna.

Samenwerking is essentieel in 2023 en de daaropvolgende jaren. Thema's als energie, klimaat en stikstof, de Omgevingswet en risicogericht en informatiegestuurd werken vloeien ook voort uit landelijke ontwikkelingen en vereisen samenwerking met de verschillende overheidsorganisaties.

Samengevat verwachten we:

T.a.v. de VTH-taakuitvoering:

- Steeds meer **risicogerichte en resultaatgerichte toezicht en handhaving**. Daarvoor moeten we meer **data ontsluiten** om te bepalen waar het risico het grootst is voor de leefomgeving en het effect van onze inzet maximaal is.
- Onze inzet zal meer georganiseerd worden rondom maatschappelijke **thema's** en **risico's in de leefomgeving**, zoals Zeer Zorgwekkende Stoffen (ZZS), klimaat en energie, circulaire economie, ketengericht toezicht en gebiedsgerichte aanpak. We verwachten een toename van toezicht op bovengenoemde thema's en daarmee een verschuiving in de vormen van toezicht.
- Bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet verschuift het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond en daarmee de VTH-(basis)taken voor een groot deel van de provincie naar de gemeenten.
- Door de Omgevingswet verwacht de OMWB na 2023 een verschuiving van minder vergunningverlening naar **meer toezicht en handhaving** met meer sturing op basis van **monitoringswaarden** en bevindingen in de leefomgeving.
- Een rol in het **vooroverleg** samen met het bevoegd gezag en andere stakeholders bij de intake- en omgevingstafel. Daarmee staat de OMWB garant voor milieu- en duurzaamheidsexpertise aan de voorkant van een aanvraag.
- Een **adviserende rol** in de (regionale) beleidsvorming van omgevingsvisies en -plannen. De inzet van de OMWB richt zich op de uitvoerbaarheid van onze VTH- en adviestaken en bijbehorende expertise. Maar ook op het belang van regionale afstemming van omgevingsplannen om onder andere een wildgroei en versnippering van verschillende regels voor geluid, geur en lucht tegen te gaan.
- Meer focus op **monitoring van data** van omgevingskwaliteit om de kwaliteit in de leefomgeving te kunnen volgen, maatwerk te kunnen leveren en maatregelen te kunnen treffen en te beoordelen.
- Een rol in het definiëren van **gewenste omgevingswaarden** (gebieds-afhankelijk) in gemeentelijke visies en plannen. Aangevuld met een strategie waarmee we omgevingswaarden kunnen controleren en monitoren (in tijd).

T.a.v. de specialistische taakuitvoering:

- Geluid: gemeenten zijn verplicht om uiterlijk 1 juli 2023 de basisgeluidemissie voor de gemeentelijke wegen met meer dan 4.500 motorvoertuigen per etmaal vast te stellen (voor 1 juli 2028 zijn dit de wegen met meer dan 1.000 motorvoertuigen). Deze basisgeluidemissie moet daarnaast elke vijf jaar gemonitord worden. De OMWB kan dit samen met gemeenten uitvoeren als verzoektaak.
- Geluid: de rekensystematiek voor gezoneerde industrieterreinen verandert. De bestaande 50 dB(A) contouren verdwijnen en worden vervangen door geluidproductieplafonds en een geluidaandachtsgebied. Deze moeten in de omgevingsplannen worden vastgelegd. De invoeringsdatum wordt met een Koninklijk besluit kenbaar gemaakt. Gemeenten die gezoneerde industrieterreinen hebben, worden geadviseerd middelen vrij te maken voor deze aanpassing. De OMWB kan dit voor gemeenten uitvoeren als verzoektaak.
- Externe veiligheid: het wegvallen van de IOV (Impuls Omgevings Veiligheid)-subsidie per 2021 wordt door het Rijk gecompenseerd door een extra uitkering in het gemeentefonds. Deze is niet specifiek geoormerkt voor externe veiligheid. Voor een goede continuering van de dienstverlening is het verstandig dat de middelen die gemeenten ontvangen voor externe veiligheid worden gereserveerd en dat in de werkprogramma's zo nodig extra uren worden opgenomen. Met de komst van de Omgevingswet heeft er voor Externe Veiligheid een moderniseringsslag plaatsgevonden. Dit brengt grote veranderingen met zich mee. Niet alleen de toetsingscriteria, maar ook de registratie van risicorelevante activiteiten vanuit een geautomatiseerd systeem. Met de kennis en opleiding op

het gebied van Omgevingsveiligheid binnen de OMWB is in 2019-2020 al begonnen. Deze kosten zijn destijds vanuit de IOV-middelen betaald. Nu deze IOV-middelen zijn gestopt, moeten de middelen voor de voorbereiding uit de werkprogramma's komen. In sommige gevallen worden projectmatige doelen vanuit het Rijk nog gefinancierd, maar dat wordt steeds verder afgebouwd. De omvorming van Toetsing aan het Bevi naar Omgevingsveiligheid binnen de Omgevingsplannen vereist veel meer beleidsmatige keuzes van de gemeenten vooraf. Het ligt voor de hand dat naast de reguliere vragen van gemeenten en provincie ook steeds meer grotere beleidsstukken worden gevraagd.

- Lucht: schone en gezonde lucht is een actueel thema. Steeds meer gemeenten sluiten aan bij het Schone Lucht Akkoord waar advieswaarden worden 'gezien' als 'toetsingskaders' en ambities zijn beschreven om deze strengere luchtkwaliteitswaarden te behalen. Geur in de leefomgeving speelt daarbij ook een grote rol, maar omdat hiervoor referentiekaders voor aanvaardbare hinderniveaus ontbreken (denk hierbij aan industriële geur, particuliere houtstook, horeca, agrarisch/dierverblijven, et cetera), moet dit lokaal worden geregeld of vastgelegd in het omgevingsplan. Het vergroten van de kennis binnen de (lokale en regionale) overheden over gezondheid en risico's qua verspreiding via de lucht is een belangrijk thema. Hiervoor zoekt de OMWB samenwerking met de GGD-en. Gezondheid wordt voor de taakuitvoering in het kader van de Omgevingswet een thema voor de OMWB.
- Voor alle specialismen geldt dat de bruidsschat moet worden verwerkt in omgevingsplannen.

De OMWB bereidt zich samen met u zo goed mogelijk voor op deze ontwikkelingen en blijft hier graag over in gesprek. Hieronder volgen de inhoudelijke onderwerpen en welke impact zij hebben op de VTH-uitvoering en de specialistische taken.

2.2 Vanuit beleid naar uitvoeringsprogramma

2.2.1 Uitvoeringskaders

De OMWB is een organisatie voor milieu en duurzaamheid, die in opdracht van de provincie en gemeenten taken realiseert. Ze voert deze hoofdzakelijk wettelijke taken deels onder (onder)mandaat uit namens de deelnemers. De beleidskaders voor deze uitvoering worden door de deelnemers als volgt bepaald:

1. Voor de toezicht- en handhavingstaak bepaalt elke deelnemer in een beleidsdocument (probleemanalyse en prioriteiten) de jaarlijkse doelstellingen. Daarbij wordt voldaan aan landelijke kwaliteitscriteria. Conform deze criteria wordt voor de toezicht- en handhavingstaken van deze deelnemers jaarlijks een handhavingsuitvoeringsprogramma opgesteld. Dit zoveel als mogelijk op basis van een samenhangend systeem van evaluatiegegevens van de uitvoering van het programma in het voorgaande jaar, het GUK, een probleemanalyse en prioritering, rekening houdend met de aard en het naleefgedrag van bedrijven.
2. Voor vergunningverlening en wettelijke taken op het gebied van de specialismen (bodem, geluid, etc.) zijn de wettelijke eisen (waaronder ook lokale regelgeving) maatgevend, tenzij specifieke beleidsdoelstellingen zijn geformuleerd. Dit geldt ook voor de adviestaken. Voor de beleidstaken (ontwikkeling en uitvoering) zijn de lokale kaders leidend.

De OMWB streeft naar een uniforme wijze van uitvoering geven aan de wettelijke kaders op het gebied van milieu- en omgevingsrecht. Hierbij werkt zij samen met haar deelnemers aan meer uniformiteit van werkprocessen, samenwerking tussen vergunningverleners, toezichthouders en juristen en efficiëntie en effectiviteit van gekozen werkwijzen.

Voor een goede borging van de VTH-taken zijn er uitgangspunten:

- Verantwoordelijkheid en vertrouwen: Veiligheid en milieu zijn primair de eigen verantwoordelijkheid van bedrijven. Vertrouwen moet verdiend worden.
- Risicogestuurd toezicht: Toezicht vindt risicogestuurd plaats. Het meeste toezicht vindt plaats bij bedrijven met hoge risico's; minder toezicht vindt plaats bij bedrijven met lage risico's.
- Prioritering preventief toezicht: Frequentie en tijdsbesteding van toezicht worden bepaald door naleefgedrag, klachtenpatroon, oordeel toezichthouder/vergunningverlener, complexiteit en omgeving.
- Actuele vergunningen: Vergunningen van bedrijven moeten actueel en handhaafbaar zijn. Nieuwe wetgeving en richtlijnen worden tijdig geïmplementeerd.
- Integrale benadering bedrijven: Vergunningverlening, toezicht, handhaving, externe veiligheid en andere specialismen werken samen in hun benadering van bedrijven. Bedrijven worden in relatie tot hun omgeving bezien.

De basis voor het programma is het basistakenpakket, de MWB-norm, de aangeleverde werkprogramma's van gemeenten en provincie, de afspraken met de andere Brabantse omgevingsdiensten en de afspraken voor de landelijke uitvoering Brzo- en RIE4-taken (Brzo-OD's).

De Omgevingswet treedt per 1 januari 2023 in werking. De Omgevingswet heeft effect op de uitvoering van de VTH-taken. Naast de herintroductie van de milieuleges zijn de vertaling van de lokale ambities in vergunningen & toezicht, het organiseren van een omgevingstafel en vergunningsprocedure (veelal teruggebracht naar acht weken) de grootste wijzigingen. Door het opleidingsplan en te oefenen met casuïstiek zorgt de OMWB ervoor dat de medewerkers zo optimaal mogelijk worden voorbereid op de komst van de Omgevingswet. Wat de financiële gevolgen zijn van de komst van de wet is op dit moment nog lastig in te schatten, aangezien er nog geen ervaring is met de nieuwe wet en relevante data ontbreekt. De focus ligt de komende jaren op het in beeld brengen van de initiële en structurele kosten van de Omgevingswet voor de VTH-taken van de OMWB.

2.2.2 Opbouw programma

De programmabegroting bestaat uit vier programmadelen:

- Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht, handhaving en klachten en niet-inrichting gebonden (NIG) taken
- Programmadeel 2: adviezen en projecten
- Programmadeel 3: collectieve taken
- Programmadeel 4: overige exploitatiekosten

De programmaonderdelen worden hieronder nader toegelicht.

Programmadeel 1: vergunningverlening, toezicht en handhaving

Programmadeel 1 bestaat uit de wettelijke taken op het terrein van milieu, de zogenaamde VTH-milieutaken. Voor dit programmadeel vormt de in de vergadering van het AB van 15 december 2017 vastgestelde MWB-norm samen met het GUK en het Level Playing Field (LPF) voor de niet-inrichting gebonden taken de basis. De kaders van de MWB-norm en de NIG-taken zijn leidend voor de uitvoering van de wettelijke basistaken.

Voor ongeveer 33.000 inrichtingen waarvan ruim 7.500 basistaakbedrijven, verschillende evenementen en het buitengebied:

- verleent de OWMB jaarlijks circa 600 vergunningen;
- beoordeelt de OMWB circa 1.500 meldingen;
- voert de OMWB circa 5.200 controles uit.

Hieruit vloeien bezwaar- en beroepsprocedures, handhaving (circa 600 handhavingszaken) en strafrechtelijke onderzoeken voort. Van de circa 8.500 milieuklachten en ongewone voorvallen, wordt in de regel 35 procent binnen en 65 procent buiten kantoortijd ingediend. Naast de controles bij bedrijven beoordeelt de OMWB ook meldingen in het kader van het Besluit bodemkwaliteit en in het kader van asbest en houdt zij toezicht op basis van deze meldingen.

Programmadeel 2: adviezen en projecten

In programmadeel 2 brengen deelnemers aan de hand van het werkprogramma de adviestaken op het terrein van milieu en overige taken uit het omgevingsrecht in. Deze zogenaamde verzoektaken omvatten de (milieu)metingen, adviezen en projecten op het gebied van bijvoorbeeld Brzo, geluid, bodem, (afval)water, lucht, asbest, communicatie, juridische zaken, bouwtaken, ruimtelijke planvormingsprocessen, externe veiligheid, duurzaamheid, energie en omgevingsbeleid. Deze taken hebben vaak een wettelijke grondslag, zijn onderdeel van beleidsambities of bieden de opdrachtgever toegevoegde waarde en betreffen derhalve niet-basistaken.

In 2023 verwacht de OMWB op basis van uitgevoerde werkprogramma's van voorgaande jaren verzoeken en vragen voor onderzoek en advies af te handelen op het terrein van:

- milieuadvisering voor RO;
- externe veiligheid;
- onderzoek en advies op het gebied van lucht, geluid, water, trillingen en licht;
- vergunningverlening en toezicht bij niet-basistaak bedrijven;
- gegevensbeheer en ambtelijke ondersteuning.

Programmadeel 3: collectieve taken
Het programma voor de collectieve taken, inclusief resultaatverplichtingen, wordt jaarlijks door de deelnemers vastgesteld. Jaarlijks wordt samen met de klankbordgroep - bestaande uit vertegenwoordigers van deelnemers - het collectieve takenprogramma opgesteld en gemonitord. Alle onderdelen (activiteiten en projecten) in het programma worden met duidelijke kaders projectmatig uitgevoerd. Aan de hand van voortgangsrapportages worden de deelnemers geïnformeerd.

Het programma bestaat grofweg uit twee onderdelen: structurele onderwerpen en incidentele onderwerpen.

De structurele onderwerpen bestaan uit:
- opstellen en monitoren van het programma;
- klachten- en crisisorganisatie, inclusief de 24/7 bereikbaarheid;
- BPO-projecten;
- (bestuurlijke) samenwerking met partners, zoals OM, veiligheidsregio, waterschappen en andere omgevingsdiensten;
- data-ontwikkeling voor informatiedeling en risicogericht werken;
- het actueel houden van het inrichtingenbestand.

De meer incidentele projecten hebben betrekking op:
- wetgeving en maatschappelijke ontwikkelingen, als de implementatie van de Omgevingswet en zeer zorgwekkende stoffen;
- verbeteren en actualiseren van de VTH-gerelateerde taken;
- verkenningen, zoals stikstof en circulaire economie.

Daarnaast is een klein bufferbedrag beschikbaar binnen het programma om in te kunnen spelen op actuele onderwerpen.

Programmadeel 4: overige exploitatiekosten
In programmadeel 4 zijn de werkzaamheden ondergebracht die buiten voorgaande programma's vallen. Het gaat hierbij om de levering van producten en diensten aan zowel deelnemers als niet-deelnemers. Zowel de kosten van de levering als de incidentele kosten (kosten om te komen tot contractafspraken) en structurele kosten (kosten voor coördinatie en bedrijfsvoering) van de organisatie worden doorbelast.

3. Paragrafen

Het Besluit Begroting en Verantwoording Provincies en Gemeenten (BBV) schrijft voor dat in de begroting en jaarrekening paragrafen worden opgenomen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd voor een aantal beheersmatige aspecten van de organisatie. De voor de OMWB van toepassing zijnde paragrafen zijn hierna opgenomen:

1. Weerstandsvermogen en risicobeheersing
2. Financiering
3. Bedrijfsvoering

3.1 Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Conform het BBV is het verplicht om op basis van risico-inschatting een kwalificatie te geven van de omvang van het weerstandsvermogen. Het weerstandsvermogen betreft de relatie tussen de risico's waarvoor geen specifieke maatregelen zijn getroffen en de capaciteit van middelen en mogelijkheden die de OMWB heeft om niet-begrote kosten op te vangen (BBV-artikel 11). Om te voorkomen dat bij niet-afgedekte risico's ingrijpende (organisatie)wijzigingen noodzakelijk zijn, is een afdoende weerstandsvermogen voor de OMWB gewenst. Hoe groot die weerstandscapaciteit moet zijn is afhankelijk van de risico-inschatting en de bereidheid van het bestuur om deze risico's al dan niet te lopen. De OMWB streeft een voldoende weerstandscapaciteit na, dat betekent een weerstandsratio tussen 1,0 en 1,4.

Normering weerstandsvermogen

Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers heeft het Algemeen Bestuur besloten een model vast te stellen dat erop neerkomt dat 5% van het (begrotings-/jaarrekening-)totaal van de exploitatiereke-ning wordt aangehouden als weerstandsvermogen, met een bandbreedte van plus en min 1%. Binnen deze bandbreedte is het weerstandsvermogen toereikend vanuit de optiek van het Algemeen Bestuur.

Risicobeheersing

Risicobeheersing of risicomanagement is het effectief omgaan met de kansen en bedreigingen die de realisatie van de organisatiedoelstellingen kunnen beinvloeden. Hiervoor is het van belang dat er een continu proces wordt ingericht van identificeren, prioriteren en beheersen van risico's. De OMWB streeft ernaar risico's zoveel als mogelijk te vermijden, verzekeringen ervoor af te sluiten of ze te ondervangen door beheersmaatregelen te treffen. In het kader van dit laatste stelt de OMWB een Intern Controleplan op, waaraan in het begrotingsjaar uitvoering wordt gegeven.

Geïdentificeerde risico's

In de Begroting 2022 zijn de volgende risico's geïdentificeerd:

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5. Transitie mens en systeem	500.000	50%	250.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	50%	350.000
9. COVID-19	1.000.000	50%	500.000
10. Harmonisatie verlofrechten	300.000	75%	225.000
11. Invoering Omgevingswet	1.000.000	40%	400.000
12. Kosteneffectiviteit	1.700.000	15%	255.000
Totaal	**5.600.000**		**2.180.000**

Om tot een herijkte risico-inschatting te komen voor 2023, is bovenstaande lijst geëvalueerd. Gewijzigde inzichten worden hieronder kort toegelicht.

5. Transitie mens en systeem

De aan onze organisatie en medewerkers gestelde eisen blijven snel veranderen. Dit is enerzijds gericht op de inhoud van het werk, anderzijds zien we dat ook andere (digitale) vaardigheden worden gevraagd. In de opleidingen wordt hier volop aandacht aan besteed, waardoor de werknemers hun rol binnen de organisatie beter kunnen vervullen. De verwachting is dat dit niet in alle individuele gevallen gaat lukken. Daarnaast wordt verwacht dat de impact van de update van Squit 20/20 naar RX Mission of een vergelijkbaar systeem groter is dan aanvankelijk is ingeschat. Het totale risico dat met bovenstaande hiermee samenhangt, wordt ingeschat op € 700.000 met een kans van maximaal 50%. Dit risico is € 200.000 hoger dan vorig jaar.

6. Problematiek arbeidsmarkt

Omdat de vaste formatie nog niet op het juiste peil is, werken wij naast inhuur in toenemende mate ook met trainees en net afgestudeerden die wij in dienst nemen. Deze jonge nieuwe collega's moeten wij opleiden 'on the job'. Dat doen wij in een periode van ongeveer twee jaar. In de eerste twee jaar zijn deze collega's nog niet volledig declarabel (eerste jaar 950 uren, tweede jaar 1.150 uur, vanaf het derde jaar volledig declarabel, dat is 1.350 declarabele uren (m.i.v. 2023 1.328 uur als gevolg van de harmonisatie van verlofrechten). De begeleiding verloopt via eigen collega's van de dienst. In verband met deze noodzakelijke aanpak hebben wij een tijdelijk productietekort in termen van declarabiliteit. Het maximale risico in verband hiermee is ongeveer € 700.000.

9. COVID-19

In februari 2020 vond de uitbraak van COVID-19 plaats, die ook in 2021 nog een enorme impact had op ons allemaal. Gedurende het jaar 2020 heeft de OMWB reeds geleerd dat productieverlies kan worden beperkt of voorkomen door werkzaamheden anders aan te pakken of anders in te vullen. Mede hierdoor is verlies in productieve uren ook in 2021 voorkomen. Aangezien de crisis nog niet voorbij is, blijft het lastig te bepalen hoe groot de financiële impact voor komende jaren zal zijn. Daarnaast kan het eventuele inlopen van uitgestelde opleidingen als gevolg van COVID-19 een drukkend effect op de productiviteit in 2022 en latere jaren hebben. Daarom handhaven wij een maximaal risico van € 500.000 waarbij de kans op optreden op 50% wordt ingeschat.

Onze organisatie loopt geen risico qua continuïteit, conform artikel 35 lid I van de GR zullen de deelnemers er steeds zorg voor dragen dat de omgevingsdienst over voldoende middelen beschikt om al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen.

10. Harmonisatie verlofrechten

In de cao Gemeenten/SGO 2021-2022 (zoals vastgesteld op 27 januari 2022), is de hervorming van verlofrechten vastgelegd, geldend met ingang van 1 januari 2023. De impact van deze hervorming is in deze Begroting 2023 in het tarief verwerkt en vormt derhalve geen risico meer.

11. Kosteneffectiviteit

Volgend uit het kosteneffectiviteitsonderzoek is een intern besparingspotentieel van € 1,2 miljoen opgehaald. In de jaren 2022 tot en met 2024 zijn de verschillende maatregelen doorgevoerd in de begroting respectievelijk meerjarenraming. De afhankelijkheid van derden maakt een volledige realisatie van afzonderlijke maatregelen onzeker. In 2021 is reeds € 500.000 gerealiseerd als gevolg van de ICT-transitie, welke onderdeel was van dit programma. Er resteert derhalve een maximaal schadebedrag van € 1,2 miljoen (€ 1,7 miljoen -/- € 500.000). Om tegemoet te komen aan het geraamde potentieel is 15% van de totale waarde als risico aangemerkt, per saldo € 180.000.

Onderstaande tabel geeft de geactualiseerde risico-inventarisatie weer.

Risico's	Maximaal bedrag schade	Kans op optreden risico	Gewogen risico
4. Inhuur versus vast personeel	400.000	50%	200.000
5. Transitie mens en systeem	700.000	50%	350.000
6. Problematiek arbeidsmarkt	700.000	75%	525.000
9. COVID-19	500.000	50%	250.000
11. Invoering Omgevingswet	1.000.000	40%	400.000
12. Kosteneffectiviteit	1.200.000	15%	180.000
Totaal	**4.500.000**		**1.905.000**

In aanvulling op bovenstaande tabel spelen nog de volgende twee actuele zaken. Allereerst verschuift bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet het bevoegd gezag voor bodem en ondergrond en de daaraan verbonden VTH-(basis)taken voor een groot deel van de provincie naar de gemeenten. De impact hiervan op het werkprogramma van de OMWB is op dit moment nog niet duidelijk en kan derhalve (nog) niet worden gekwantificeerd. Bij de 1e Bestuursrapportage wordt hierop verder in gegaan.

Daarnaast zijn als gevolg van de Russische invasie van Oekraïne de prijzen van olie en gas en bepaalde grondstoffen aanzienlijk gestegen. Dit kan impact hebben op het toekomstige kostenniveau van de OMWB. Ook hier geldt dat kwantificatie op dit moment (nog) niet mogelijk is en dat bij de 1e Bestuursrapportage hier verder op in wordt gegaan.

Beschikbaar weerstandsvermogen

De beschikbare weerstandscapaciteit bestaat uit de algemene reserve. De algemene reserve bedraagt ultimo 2022 € 1.928.000 (voor resultaatbestemming 2021). Uitgaande van het actuele risicoprofiel van € 1.905.000 is de weerstandsratio 1,01. Dit wordt volgens de waarderingstabel van het Nederlands Adviesbureau Risicomanagement (NAR) gekwalificeerd als 'voldoende'.

Voor de normering van het weerstandsvermogen in relatie tot de deelnemers komt het weerstandsvermogen op 5,4% van het begrotingstotaal uit. Daarbij ligt het vermogen ruim binnen de bandbreedte van 4% en 6%.

3.2 Financiële kengetallen

Het BBV schrijft voor dat een aantal verplichte financiële kengetallen moet worden opgenomen. Doel daarvan is inzicht te geven in de financiële positie van de organisatie. De trend van de voor de OMWB relevante kengetallen wordt in onderstaande tabel weergegeven.

Financiële kengetallen	Jaarrekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2023
Netto schuldquote	-5,5%	-3,5%	-4,7%
Solvabiliteitsratio	47,0%	32,5%	48,5%
Structurele exploitatieruimte	1,7%	1,0%	1,1%

Netto schuldquote
De netto schuldquote geeft inzicht in het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen. Hoe verder deze ratio onder de 1,0 ligt, hoe beter het is.

Solvabiliteit
Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de OMWB in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. De solvabiliteitsratio geeft het aandeel van het eigen vermogen in het balanstotaal weer. Hoe hoger deze ratio, hoe groter de weerbaarheid van de organisatie. Een solvabiliteitsratio hoger dan 25% wordt als gezond beschouwd.

Structurele exploitatieruimte
Door het zuiveren van de incidentele lasten en baten en de mutaties in reserves, ontstaat er een beeld van de mate waarin sprake is van een structureel sluitende begroting. De structurele lasten en baten worden in dit kengetal uitgedrukt als een percentage van de totale baten (voor mutaties reserves) van het betreffende jaar. Een positief percentage is wenselijk, aangezien dit betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken.

Onderlinge verhouding kengetallen
Het solvabiliteitsratio zoals begroot voor 2023 ligt in lijn met de jaarrekening 2021 maar is hoger dan begroot voor 2022. De structurele exploitatieruimte zoals begroot voor 2023, ligt in lijn met de begroting 2022. Ten opzichte van de jaarrekening 2021 en de begroting 2022 vertonen de ratio's een wisselend beeld; de overall conclusie is echter dat de balanspositie van de OMWB solide is.

3.3 Financiering
In aansluiting op de Wet financiering decentrale overheden (Wet fido) is in het Besluit Begroting en Verantwoording neergelegd dat de financieringsparagraaf de beleidsvoornemens voor het risicobeheer van de financieringsportefeuille uiteenzet. De grondslag voor de aan de portefeuille verbonden Treasuryfunctie is vastgelegd in het Treasurystatuut. Het beheer van de OMWB is risicomijdend en mede gericht op het voldoen aan de renterisiconorm en de kasgeldlimiet.

Treasurybeleid
De doelstellingen van het treasurybeleid van de OMWB zijn:
1. Het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
2. Het beschermen van vermogens- en (rente-)resultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico's, koersrisico's, liquiditeitsrisico's en kredietrisico's;
3. Het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
4. Het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet fido respectievelijk de limieten en richtlijnen van het Treasurystatuut.

Onder risico's worden zowel renterisico's (vaste schuld en vlottende schuld), kredietrisico's, liquiditeitsrisico's als valutarisico's verstaan. Met betrekking tot risicobeheer geldt het volgende algemene uitgangspunt: "Bij het uitzetten of aantrekken van middelen worden de bepalingen zoals neergelegd in de Wet fido en de Regeling uitzettingen en derivaten decentrale overheden (Ruddo) in acht genomen."

Renterisicobeheer
1. De kasgeldlimiet wordt niet overschreden conform de Wet fido;
2. De renterisiconorm wordt niet overschreden conform de Wet fido;
3. Nieuwe leningen/uitzettingen worden afgestemd op de bestaande financiële positie en de liquiditeitenplanning;
4. De rentetypische looptijd en het renteniveau van de betreffende lening/uitzetting wordt zo veel mogelijk afgestemd op de actuele rentestand en de rentevisie;
5. Binnen de kaders gesteld onder lid 3 en lid 4, streeft de OMWB naar spreiding in de rentetypische looptijden van uitzettingen.

Met de inwerkingtreding van de Wet fido is de term 'Renterisiconorm' geïntroduceerd. De norm schrijft voor dat in enig jaar de aflossing van een langlopende schuld niet meer mag bedragen dan 20% van het begrotingstotaal.

De OMWB kent momenteel geen langlopende leningen en voldoet daarmee automatisch aan de norm. De huidige financieringspositie en dito -behoeften vanuit de investeringsbegroting geven thans geen verdere aanleiding tot aanwending van een dergelijke lening.

Kredietrisicobeheer
Met betrekking tot het kredietrisicobeheer geldt het uitgangspunt dat overtollige middelen op voorhand worden aangehouden in de schatkist.

Intern liquiditeitsbeheer
De OMWB beperkt haar interne liquiditeitsrisico's door haar treasury-activiteiten te baseren op een adequate liquiditeitsplanning.

Valutarisicobeheer
Valutarisico's worden door de OMWB uitgesloten. Leningen worden uitsluitend aangegaan of gegarandeerd in de Europese geldeenheid (de euro).

Kasgeldlimiet
Met de kasgeldlimiet stelt de Wet fido een norm voor het maximumbedrag voor de financiering van de bedrijfsvoering met kortlopende middelen (looptijd < 1 jaar). De kasgeldlimiet voor gemeenschappelijke regelingen betreft 8,2% van het begrotingstotaal.

De kasgeldlimiet bedraagt € 2.924.000 voor de OMWB op basis van de begroting 2023. Aangezien het gemiddelde netto vlottende overschot aan financieringsmiddelen op € 8 mln. wordt geschat, is de ruimte onder de kasgeldlimiet gelijk aan de kasgeldlimiet.

3.4 Bedrijfsvoering

Deze paragraaf gaat in op de activiteiten van de afdeling bedrijfsvoering. Het reguliere werk van de afdeling zorgt voor goede financiële processen, goede HRM processen, een goed functionerende ICT omgeving, een communicatieve organisatie en een degelijke facilitaire ondersteuning. Daarnaast heeft de afdeling de beschikking over adviseurs die de organisatie adviseren op bedrijfsvoeringsthema's. De OMWB kent een aantal (inhoudelijke) kernthema's: de Omgevingswet, het programma 'Van goed naar beter', strategisch HRM, VTHKA-instrumentarium en verkenningen. De afdeling bedrijfsvoering heeft in deze programma's en projecten veelal een ondersteunende rol. Enerzijds faciliterend, maar ook adviserend.

In dit hoofdstuk wordt achtereenvolgens stilgestaan bij de inbreng van bedrijfsvoering bij de kernthema's, daarna worden er diverse andere ontwikkelingen beschreven.

3.4.1 Kernthema: Omgevingswet

De ingangsdatum van de Omgevingswet blijft naar achteren schuiven, vooralsnog is 1 januari 2023 de beoogde datum voor inwerkingtreding. Voor bedrijfsvoering betekent dit dat de inzet op het gebied van HRM (opleidingen) en communicatie geïntensiveerd gaat worden om zo de integratie van de gevolgen van de wet binnen de organisatie zo goed mogelijk te begeleiden. De ICT-technische kant van de intrede van de wet is van wezenlijke betekenis. Het Digitaal Stelstel Omgevingswet moet vanaf de ingangsdatum operationeel zijn. De geluiden vanuit het land (adviseurs en ICT-partners) over de werking van het DSO zijn nog niet heel positief. De OMWB is in afwachting van verdere ontwikkelingen.
Om gebruik te kunnen maken van deze landelijke voorziening moet het VTH-systeem van de OMWB aan het DSO gekoppeld worden. Op dit moment maakt de OMWB gebruik van Squit 20/20. De firma Visma/Roxit heeft naar aanleiding van aanhoudende technische problemen de applicatie vervangen door een opvolger: Rx Mission. De update van Squit 20/20 naar Rx Mission vindt volgens Roxit naar verwachting eind 2022 plaats. De inhoudelijke en financiële impact is nog niet duidelijk, er wordt op dit moment een impactanalyse van de overgang gemaakt. Gezien de recente ervaringen met Roxit houden we de ontwikkelingen op de VTH markt nauwlettender in de gaten.

3.4.2 Kernthema: Programma 'Van goed naar beter'

De ontwikkelingen bij de OMWB volgen zich in rap tempo op. Ingegeven door externe factoren (Omgevingswet, Stikstofproblematiek en het rapport van de commissie Van Aartsen) en deels interne ontwikkelingen (werken met nieuwe systemen en processen). Bij dit alles past een organisatie die stuurt op de resultaten van het werk, oog houdt voor zowel kwaliteit als effectiviteit en goed samenwerkt met haar deelnemers. In 2022 zal in opdracht van het Algemeen Bestuur het programma 'Van goed naar beter' van start gaan. Dit programma behelst het effectueren van het (financieel) potentieel van het onderzoek naar kosteneffectiviteit uit december 2020. Het programma wordt in meerdere fasen uitgewerkt. In het faseplan van 2023 worden de activiteiten en hun effecten in detail uitgewerkt. Om de resultaten te realiseren is er in de begroting van 2023 een investering van € 450.000 opgenomen. Hoofdactiviteiten in dit faseplan zijn: het borgen van procesmanagement in de organisatie, helder met elkaar definiëren wat kwaliteit is, meer aandacht geven aan de risicogerichte benadering, het aanpakken van verspilling en het verbeteren van de (digitale) samenwerking met deelnemers. De cumulatieve positieve financiële effecten van de activiteiten van het programma worden in 2023 ingeschat op € 1.300.000.

3.4.3 Kernthema: Strategisch HRM

Het programma Strategisch HRM kent vier pijlers. Cultuur en leiderschap, recruitment, loopbaanontwikkeling en vitaliteit. Iedere pijler heeft deelprojecten, een eigen dynamiek en planning. De opbrengst van de diverse projecten moet uiteindelijk een positieve bijdrage leveren aan het imago van de OMWB als goede werkgever, voor toekomstige en huidige medewerkers.

In 2023 komt het cultuur- en leiderschapstraject tot afronding. In eerdere samenwerksessies heeft een groep van ongeveer veertig medewerkers de huidige en gewenste cultuur van de OMWB beschreven en zijn er drie kernthema's voor de ontwikkeling van de OMWB geformuleerd. Voor de verdere concretisering is ondersteuning van een externe partij gewenst en uitgevraagd, adviesbureau Ardis ondersteunt hierbij. De organisatie krijgt als resultaat van dit traject een impuls die helpt bij de uitdagingen die onder andere de Omgevingswet ons brengt. Voor 2023 betekent dit een incidentele uitgave van € 50.000, dit is de laatste tranche van de gehele opdracht. Voor recruitment bouwt de OMWB voort op de eerder ingezette koers. Denk hierbij aan de wervingscampagne "Kijk om je heen" met de daarbij behorende middelen, het inzetten van jobmarketing en het opbouwen van contacten bij opleidingsinstanties. Bij loopbaanontwikkeling start in 2022 een traineeprogramma en een MD-traject. De pijler vitaliteit gaat eind 2022 van start. In 2023 werkt de OMWB het beleid op het gebied van duurzame inzetbaarheid verder uit.

3.4.4 Kernthema's: VTHKA instrumenten en verkenningen

De OMWB ontwikkelt en adviseert gezamenlijk met en voor deelnemers op inhoudelijke thema's. De afdeling bedrijfsvoering ondersteunt deze inhoudelijke ontwikkelingen zoals 'Kompas', circulaire economie en 'Zeer Zorgwekkende Stoffen' (ZZS). Dit doet de OMWB door de juiste communicatiemiddelen in te zetten, informatie te vergaren en te ontsluiten en de juiste HR-instrumenten in te zetten.

3.4.5 Overige bedrijfsvoeringsonderwerpen

Naast bovenstaande kernthema's kent de afdeling bedrijfsvoering haar eigen plannen en prioriteiten, veelal ingegeven wijzigingen van wet- en regelgeving. Of vanuit een verbetering voor de uitvoering van de primaire en secundaire processen. De OMWB ziet voor 2023 dat de ontwikkelingen op het gebied van informatievoorziening elkaar blijven opvolgen.

3.4.6 Informatievoorziening

Informatiegestuurd werken/databeheer

In 2021 is gestart met de impuls Informatiegestuurd Werken (IGW). Het IGW vormt een steeds belangrijker fundament onder het handelen van de OMWB. Hoe meer het de OMWB lukt om data te vertalen naar waardevolle informatie en inzichten, hoe beter zij kan bijdragen aan een schone, veilige en duurzame leefomgeving. Medewerkers in de organisatie moeten zich meer bewust worden van het belang en de waarde van data. Bovendien gaat de OMWB deze data

steeds beter combineren met andere (externe) databronnen om de waarde van de data nog verder te vergroten. De vergunningverleners, toezichthouders en handhavers van de OMWB hebben op termijn beschikking over actuele en relevante informatie voor de uitvoering van hun taken. Hierbij wordt ook relevante contextuele informatie aangeboden, zoals milieu- of omgevingsinformatie. Op deze wijze wordt informatie gecombineerd met menselijke denkkracht om te komen tot de best mogelijke beslissing. Analyse van deze data leidt dan tot inzicht in de effecten van de inzet van de OMWB op de leefomgeving. Deze inzichten kunnen deelnemers helpen en maken nieuwe - op de uitvoering gerichte - beleidsbeslissingen mogelijk. In de uitwerking van het programma IGW zijn voor 2023 concrete activiteiten beschreven. Hierdoor wordt de inzet van de VTH-medewerkers van de OMWB efficiënter en effectiever. Dit betekent dat ook de wijze verandert waarop de OMWB vorm geeft aan opdrachten. De ontwikkeling van IGW is een voortdurende factor en vraagt in de komende jaren een investering in de ontwikkeling van de juiste kennis, competenties en (ICT-)structuren.

Aansluiting bij landelijke standaarden en systemen
Eind 2021 is de aansluiting met Inspectieview Milieu gerealiseerd. Inspectieview is een webapplicatie die signaleert en informeert door gegevensdeling. Eigenaar is het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat. De budgetten voor de aansluiting en werking zijn reeds gereserveerd. In 2023 wil de OMWB aanhaken bij de mogelijke doorontwikkeling van Inspectieview.

De intrede van de Omgevingswet houdt in dat ook het Digitaal Stelstel Omgevingswet operationeel zal zijn. Naast deze landelijke voorziening moet het VTH-systeem van de OMWB gekoppeld worden. De firma Roxit is hiervoor verantwoordelijk. De verdere doorontwikkeling van de diverse landelijke voorzieningen vindt naar verwachting na 2022 plaats.

Het Register Externe Veiligheid (REV) moet in 2023 operationeel zijn in de zin dat alle bronhouders van de data hun aansluiting op de juiste wijze hebben geordend en gekoppeld. Een belangrijke vraag is welke rol de omgevingsdiensten willen, kunnen en moeten spelen bij het inrichten en onderhouden van het REV. In het jaar 2023 wordt hier projectmatig verder vorm aan gegeven.

In de loop van 2022 wordt duidelijk of de huidige budgetten voor informatievoorziening en Collectieve taken voldoende zijn om deze ontwikkelingen te financieren.

3.4.7 Huisvesting OMWB in Tilburg

Het huurcontract voor het pand aan de Spoorlaan wordt per 1 januari 2023 verlengd. De werkwereld gaat er wellicht anders uitzien. De afgelopen periode liet zien dat hybride werken een vlucht heeft genomen. De tijd moet leren of de verhouding thuis- en kantoorwerken op hetzelfde niveau blijft. Uit enquêtes onder medewerkers van de OMWB blijkt dat zij in grote mate het thuiswerken waarderen en hiermee kan er een verschuiving plaatsvinden tussen het werken thuis en op kantoor. De vraag is of de praktijk hetzelfde laat zien. Dit wordt in 2022 onderzocht en duidelijk. Tegelijkertijd zal er geïnvesteerd moeten worden in het hybride werken. Dit alles is van betekenis voor de invulling van de huisvesting. In de loop van 2023, na het vertrek van de gemeente Tilburg uit het pand aan de Spoorlaan, wordt duidelijk hoe uiteindelijk de huisvesting ingevuld wordt. We doen dit in overleg met de verhuurder.

3.4.8 Wet Gemeenschappelijke Regelingen (WGR)

Op 14 december 2021 heeft de Eerste Kamer ingestemd met het wetsvoorstel tot aanpassing van de Wet gemeenschappelijke regelingen (de Wet versterking legitimiteit gemeenschappelijke regelingen). De ingangsdatum is bepaald op 1 juli 2022, waarbij een implementatietermijn geldt van twee jaar. Deze wetswijziging heeft gevolgen voor de gemeenschappelijke regeling (GR) van de OMWB. De jaren 2022 en 2023 gaat de OMWB benutten om in nauw overleg met de deelnemers de wijzigingen door te voeren.

Het wetsvoorstel introduceert nieuwe instrumenten waarmee gemeenteraden en Provinciale Staten hun controlerende en kaderstellende taken beter kunnen uitvoeren. De veranderingen zijn:

- Een verruiming van de mogelijkheden om zienswijzen in te dienen.
- De mogelijkheid om een regionale gemeenschappelijke adviescommissie in te stellen.
- In de gemeenschappelijke regeling (GR) moet afgesproken worden hoe om te gaan met participatie van bijvoorbeeld burgers, bedrijven of maatschappelijke organisaties.
- Het bestuur van de GR krijgt een actieve informatieplicht over wat er speelt in de GR.
- Voor het deelnemen aan de gemeenschappelijke adviescommissie komt een vergoeding voor raads- of PS-leden.
- De verplichting om afspraken te maken over evaluatie van de GR.
- Een aanpassing van de regels over de gevolgen van uittreding.
- Veranderingen in de termijnen van de begrotingscyclus (Kaderbrief 30 april (i.p.v. 15 april), de zienswijzetermijn voor de begroting wordt twaalf weken (i.p.v. acht weken), de begroting dient bij BZ te worden ingediend voor 15 september (i.p.v. 1 augustus).

De nieuwe instrumenten worden veelal niet geïntroduceerd als harde inhoudelijke verplichtingen, maar laten de inhoud van de afspraak over aan de betrokken partijen. Dit betekent dat in nauw overleg met alle betrokkenen tot nadere concrete afspraken voor de OMWB moet worden gekomen.

4. Financiële begroting

4.1 Inleiding

De exploitatiebegroting bevat de verwachte baten en lasten voor het boekjaar 2023, inclusief meerjarenraming 2024-2026. Daarbij is de Kaderbrief 2023 als uitgangspunt gehanteerd. Aangezien de Begroting 2023 in dezelfde periode is opgesteld als de Jaarrekening 2021 is zoveel als mogelijk met deze actuele kennis rekening gehouden. Daar waar in het vervolg realisatiecijfers 2021 zijn vermeld, moet worden opgemerkt dat over deze cijfers nog geen accountants-controle heeft plaatsgevonden.

4.2 Financiële uitgangspunten

De uitgangspunten voor de Begroting 2023 zijn door het Dagelijks Bestuur vastgesteld d.d. 26 januari jl. en gedeeld met de deelnemers in de Kaderbrief 2023.

4.2.1 Algemene uitgangspunten

De OMWB hanteert de volgende algemene financiële uitgangspunten:

a. de begroting 2023 gaat uit van het bestaande beleid, rekening houdend met de financiële effecten van de genoemde beleidsontwikkelingen in hoofdstuk 2;
b. de begroting 2023, inclusief de meerjarenraming 2024–2026, is sluitend;
c. de begroting 2023 wordt opgesteld met inachtneming van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

4.2.2 Financieel technische uitgangspunten

De volgende financieel-technische uitgangspunten zijn in de begroting inclusief meerjarenraming gehanteerd:

Baten

- voor 2023 wordt een werkpakket verwacht van ca. 345.000 declarabele uren;
- er geldt een kostendekkend, gemiddeld tarief, dat gelijk is voor deelnemers en niet-deelnemers;
- basis voor het financieringsmodel voor de deelnemende gemeenten is de MWB-norm; met inbegrip van de effecten volgend uit de evaluatie uitgevoerd in het najaar van 2021.

Lasten

- conform de september-circulaire 2021 is rekening gehouden met een gemiddelde loonkostenstijging van 2,3% ten opzichte van 2022;
- conform de september-circulaire 2021 is rekening gehouden met een gemiddelde prijsstijging van 1,5% ten opzichte van 2022;
- extrapolatie van de werkprogramma's 2021 vraagt een benodigde formatie voor het primaire proces van circa 260 fte;
- de personeelsformatie voor het primaire proces bedraagt 240 fte. De 'overbrugging' naar 260 fte gebeurt met inhuur van derden;
- er wordt rekening gehouden met een declarabiliteitsnorm van 1.328 uur per fte;
- het BBV schrijft voor dat kosten van bedrijfsvoering (in BBV-termen 'Overhead') afzonderlijk worden begroot en verantwoord. Volgens de definitie van het BBV worden tot de bedrijfsvoering gerekend *"Alle kosten die samenhangen met de sturing en ondersteuning van de medewerkers in het primaire proces"*;
- de formatieomvang van bedrijfsvoering bedraagt 54 fte;
- om mogelijke tegenvallers adequaat te kunnen opvangen, wordt rekening gehouden met een post onvoorzien van € 150.000. Deze post staat ter beschikking van het Dagelijks Bestuur.
- De structurele effecten van de cao 2021-2022 zijn verwerkt.

4.2.3 Maatregelen kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van Goed naar Beter'

Volgens afspraak met het Algemeen Bestuur zijn in de begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026 de maatregelen volgend uit het kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van Goed naar Beter' nader uitgewerkt. De volgende kostenbesparingen zijn in de cijfers verwerkt.

Maatregelen Kosteneffectiviteit onderzoek Bedragen x € 1.000	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**	**Totaal**
Vergunningverlening	-150	-150	0	0	-300
Informatievoorziening	-500	0	0	0	-500
Kosteneffectiviteit fase 1		-528	0	0	-528
Kosteneffectiviteit fase 2			-400	0	-400
Totaal kostenbesparingen	**-650**	**-678**	**-400**	**0**	**-1.728**

Het onderdeel 'Informatievoorziening' is reeds in de Begroting 2022 verwerkt in de kosten van Bedrijfsvoering. De overige zijn opgenomen onder Primair proces. 'Vergunningverlening' is opgenomen in de salariskosten, terwijl 'Kosteneffectiviteit fase 1' en 'fase 2' zijn weergegeven onder 'Algemene kosten', 'Van Goed naar Beter'.

De besparing van € 528.000 in 2023 is het effect van projecten opgestart in 2022. Dit bedrag betreft enerzijds een besparing van € 478.000 opgenomen onder de Algemene kosten; daarnaast € 50.000 als gevolg van het niet invullen van functies door verdere digitalisering en automatisering van werkzaamheden.

Teneinde de besparingen structureel binnen de dienst te verankeren, zijn op voorhand 'investeringen' noodzakelijk. In onderhavige begroting, en die van 2022 zijn de volgende maatregelen doorgevoerd:

Maatregelen Kosteneffectiviteit onderzoek Bedragen x € 1.000	**2022**	**2023**	**2024**	**2025**
Kosteneffectiviteit – initieel	250	250	-	-
Kosteneffectiviteit – structureel	200	200	200	200
Totaal investeringen	**450**	**450**	**200**	**200**

Met deze maatregelen wordt een structurele kostenreductie van € 1,5 mln. gerealiseerd met behoud van de uitvoeringskwaliteit, sterker nog, naar verwachting neemt de kwaliteit toe. In de Begroting 2022 is berekend dat zonder deze maatregelen de deelnemersbijdrage voor het jaar 2025 4% (€ 1,3 mln.) hoger uitvallen.

4.3 Begroting 2023 en meerjarenraming 2024-2026

Het overzicht van baten is als volgt:

Baten Bedragen x € 1.000				**Meerjarenraming**		
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026
Programmadeel 1: Vergunningverlening, Toezicht en Handhaving	20.275	20.610	21.241	21.388	21.863	22.348
Programmadeel 2: Advies en Projecten	9.312	9.725	10.453	10.532	10.766	11.005
Programmadeel 3: Collectieve taken	1.619	1.624	1.659	1.692	1.729	1.768
Programmadeel 4: Buiten werkprogramma	3.454	2.768	1.658	1.691	1.716	1.742
Programmadeel 4: Overige exploitatiebaten	510	610	650	660	670	680
Totaal baten	**35.170**	**35.337**	**35.660**	**35.962**	**36.744**	**37.542**
Stortingen reserves	-430	-	-75	-75	-75	-75
Onttrekkingen reserves	-	-	-	-	-	-
Totaal reserves	**-430**	**-**	**-75**	**-75**	**-75**	**-75**
Totaal lasten	**34.576**	**35.337**	**35.585**	**35.628**	**36.417**	**37.132**
Gerealiseerd resultaat	**164**	**-**	**-**	**260**	**252**	**335**

Het overzicht van de lasten Primair proces is als volgt:

Lasten Bedragen x € 1.000				**Meerjarenraming**		
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026
Primair proces						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	18.005	19.151	18.861	19.257	19.719	20.192
Reiskosten	152	359	364	369	375	380
Overige personeelskosten	219	252	256	260	263	267
Personeel niet in loondienst	2.991	2.018	3.165	3.231	3.309	3.388
Detacheringsinkomsten	-31	-	-	-	-	-
Totaal Personele kosten	**21.336**	**21.780**	**22.645**	**23.116**	**23.666**	**24.228**
Afschrijvingskosten						
Afschrijvingskosten	143	24	92	62	62	67
Totaal Afschrijvingskosten	**143**	**24**	**92**	**62**	**62**	**67**
Huisvesting en organisatiekosten						
Huisvesting en facilitaire kosten	64	205	71	72	73	74
Tractie	49	84	87	88	90	91
Automatisering	17	-	17	17	18	18
Algemeen beheer	-	-	25	25	25	26
Totaal Huisvesting en organisatiekosten	**130**	**289**	**200**	**203**	**206**	**209**
Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden						
Laboratoriumkosten	1.462	1.614	1.658	1.683	1.708	1.733
Milieumetingen	463	610	650	660	670	680
Totaal Kosten primaire werkzaamheden verricht door derden	**1.925**	**2.224**	**2.308**	**2.342**	**2.377**	**2.413**
Algemene kosten						
Van Goed naar Beter	-	-	-478	-878	-878	-878
Totaal Algemene kosten	**-**	**-**	**-478**	**-878**	**-878**	**-878**
Totaal lasten primair proces	**23.534**	**24.317**	**24.766**	**24.846**	**25.433**	**26.039**

Het overzicht van de lasten Bedrijfsvoering is als volgt:

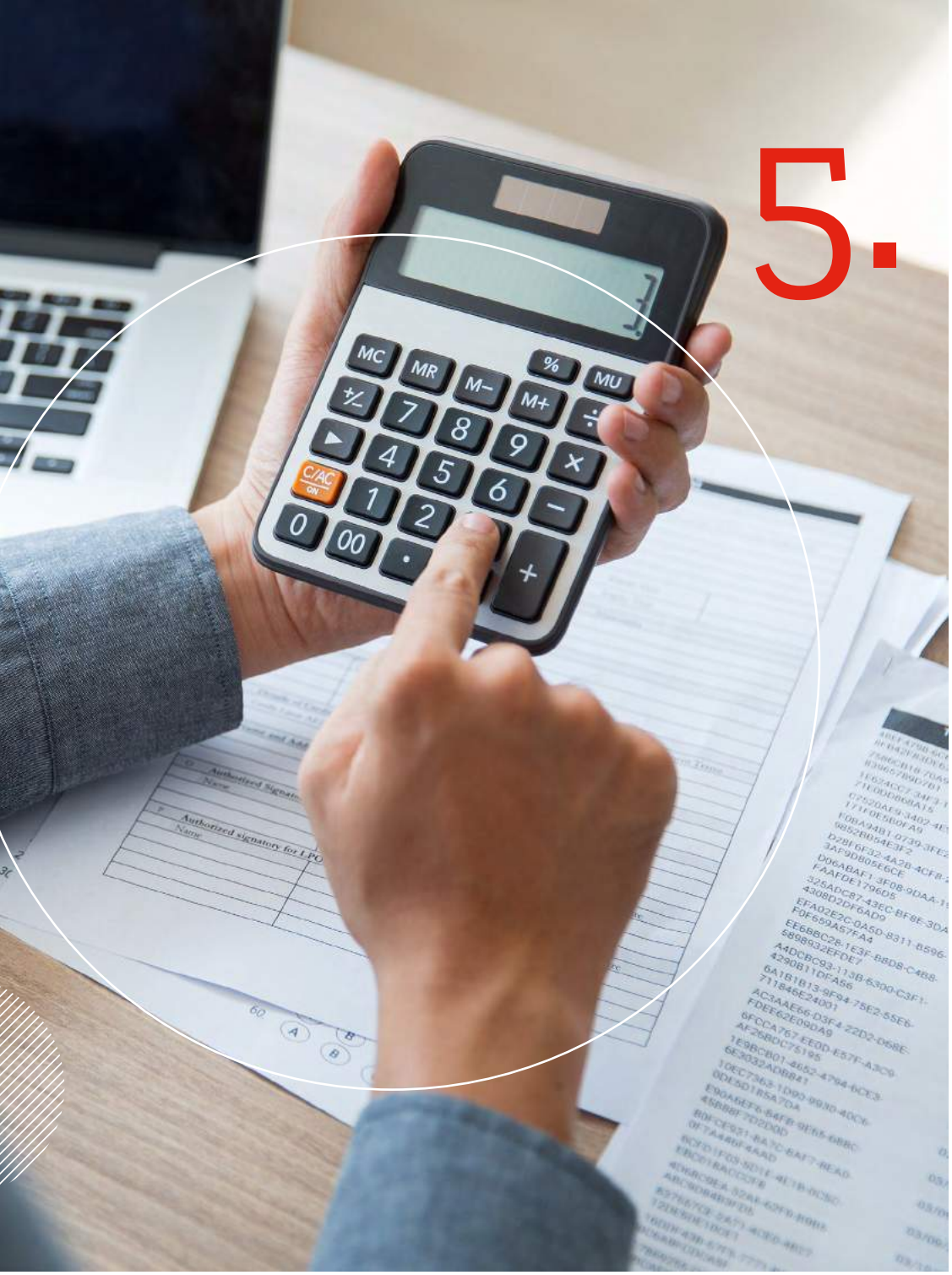
Lasten Bedragen x € 1.000				**Meerjarenraming**		
	Realisatie 2021	Begroting 2022	Begroting 2023	2024	2025	2026
Bedrijfsvoering						
Personele kosten						
Lonen & salarissen	4.670	4.837	4.850	4.952	5.071	5.192
Reiskosten	59	246	250	253	257	261
Overige personele kosten	725	1.160	1.178	1.195	1.213	1.231
Personeel niet in loondienst	1.141	150	351	359	367	376
Detacheringsinkomsten	-50	-	-	-	-	-
Totaal Personele kosten	**6.544**	**6.393**	**6.629**	**6.759**	**6.908**	**7.061**
Afschrijvingskosten						
Afschrijvingskosten	84	**220**	130	153	150	50
Totaal Afschrijvingskosten	**84**	**220**	**130**	**153**	**150**	**50**
Huisvesting en organisatiekosten						
Huisvesting en facilitaire kosten	789	1.069	1.014	1.029	1.044	1.060
Tractie	-	-	-	-	-	-
Algemeen beheer	570	1.013	971	735	746	758
Automatisering	3.055	2.170	1.921	1.950	1.980	2.009
Totaal Huisvesting en organisatiekosten	**4.414**	**4.252**	**3.906**	**3.715**	**3.770**	**3.827**
Totaal lasten Bedrijfsvoering	**11.042**	**10.865**	**10.664**	**10.627**	**10.829**	**10.938**
Overig						
Diverse baten en lasten	3	-	-	-	-	-
Onvoorzien	0	150	150	150	150	150
Vennootschapsbelasting	-3	5	5	5	5	5
Subtotaal	**0**	**155**	**155**	**155**	**155**	**155**
Totaal lasten Overig	**0**	**155**	**155**	**155**	**155**	**155**
Totaal lasten	**34.576**	**35.337**	**35.585**	**35.628**	**36.417**	**37.132**

Op grond van het BBV wordt inzicht verschaft in de structurele en incidentele baten en lasten voor de OMWB. In het volgende overzicht wordt dit weergegeven (bedragen x € 1.000):

	2023		2024		2025		2026	
	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten	Baten	Lasten
Structureel	35.660	35.285	35.962	35.628	36.744	36.417	37.542	37.132
Incidenteel	-	300	-	-	-	-	-	-

Onder de incidentele lasten is in 2023 € 250.000 opgenomen ten behoeve van investeringen van kosteneffectiviteit. Daarnaast is € 50.000 gealloceerd ter afronding van het cultuur- en leiderschapstraject.

5. Toelichting op de begroting 2023

In dit onderdeel wordt een toelichting gegeven op de belangrijkste verschillen tussen de begroting 2022 en 2023. Aan het einde van dit hoofdstuk wordt inzicht gegeven in de beschikbare declarabiliteit en de te hanteren functionele tarieven voor het begrotingsjaar 2023.

5.1 Toelichting op de baten

De baten van de OMWB bestaan voor het voornaamste deel uit bijdragen van onze deelnemers voor diensten en producten die zij afnemen. De baten zijn in beginsel gebaseerd op de omvang van de werkprogramma's 2022. Daarbij ziet de OMWB de laatste jaren een toename van het aantal verzoektaken en taken buiten het werkprogramma. In bijlage 1 zijn de bijdragen voor 2023 en verder per deelnemer gespecificeerd.

In het 'Overzicht van baten', opgenomen in hoofdstuk 4 is in 'Programmadeel 1' een reductie van € 150.000 opgenomen. Het betreft een tweede effect van het kosteneffectiviteitsonderzoek, onderdeel 'Vergunningverlening'. Beoogd wordt een totale besparing van € 300.000 voor dit projectonderdeel, welke een structureel effect kent. Conform paragraaf 4.2.3. is voor 2024 verdere maatregelen uit het kosteneffectiviteitsonderzoek verwerkt, welke structureel doorwerken op de bijdragen van deelnemers. Zonder deze maatregelen zou de bijdrage over 2025 4% (€ 1,3 mln.) hoger uitvallen.

Ook de effecten van de evaluatie van de MWB-norm, uitgevoerd in het najaar van 2021, zijn in de bijdragen van de deelnemers verwerkt.

5.2 Toelichting op de lasten

Voor de begroting 2023 worden de ramingen van de kosten vergeleken met die van 2022. Het gaat hierbij om wijzigingen die van structurele aard zijn. Waar nodig zijn de verschillen nader toegelicht.

Personeelslasten Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023
Primair proces		
Personele kosten		
Lonen & salarissen	19.151	18.861
Reiskosten	359	364
Overige personeelskosten	252	256
Personeel niet in loondienst	2.018	3.165
Detacheringsinkomsten	-	-
Totaal Personele kosten	**21.780**	**22.645**

Lonen & salarissen:

De mutatie in de salariskosten kan als volgt worden gespecificeerd:

- basis voor deze post vormt de bezetting ultimo 2021 en de daarmee gerealiseerde salariskosten over 2021;
- voor de indexering is rekening gehouden met 2,3%, waarbij een actualisatie van de begroting 2022 heeft plaats gevonden voor het cao-akkoord;
- in correlatie met hetgeen vermeld in paragraaf 5.1 inzake de beoogde efficiency binnen het onderdeel 'Vergunningverlening' is € 150.000 in mindering gebracht op de corresponderende salariskosten.

Reiskosten:

- met het loslaten van het thuiswerkadvies is de verwachting dat de reiskosten in 2023 weer zullen toenemen. Uitvraag leert echter dat veel medewerkers een hybride invulling van hun werkweek voor ogen hebben. Deels wensen ze hun werkzaamheden op kantoor of een decentrale werkplek uit te voeren en deels vanuit huis. Een tegemoetkoming voor dit laatste is geregeld in de cao 2021-2022 in de vorm van een thuiswerkvergoeding. De kosten van deze vergoeding zijn onder deze post opgenomen;
- indexering: 1,5%.

Overige personeelslasten:

- kosten welke hieronder geschaard worden, betreffen onder andere: opleidingen, arbo, werving & selectie, personeelsvereniging en werkkleding;
- indexering: 1,5%.

Personeel niet in loondienst:

- de formatie is gebaseerd op 240 fte. Het werkaanbod ligt circa 25.750 uur hoger dan met deze formatie bewerkstelligd kan worden, dit betreft circa 19 fte. Aanvullend wordt een deel van de formatie ingevuld door inhuur van externe medewerkers. De laatste jaren heeft de OMWB samen met de andere Brabantse omgevingsdiensten fors geïnvesteerd in arbeidsmarktpositionering. Dit betaalt zich inmiddels terug in de werving van medewerkers. Hoewel daarmee een trendbreuk gerealiseerd is, overstijgt deze nog niet de krapte op de arbeidsmarkt uit de voorbije jaren. Tenslotte zal het verlies aan declarabiliteit als gevolg van de harmonisatie verlofrechten, geregeld in de cao 2021-2022, worden belegd bij inhuurkrachten.

Afschrijvingskosten Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingen	24	92
Totaal Afschrijvingskosten	**24**	**92**

Afschrijvingskosten:

- meerjarig zijn de afschrijvingskosten in beeld gebracht bij het meerjareninvesteringsprogramma (zie paragraaf 6.2);
- als gevolg van zuiverdere boekingsgangen zijn de afschrijvingskosten enerzijds onder Primair proces en anderzijds onder Bedrijfsvoering verantwoord.

Huisvesting en organisatie Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023
Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	205	71
Tractie	84	87
Automatisering	-	17
Algemeen beheer	-	25
Totaal Huisvesting en organisatie	**289**	**200**

Huisvesting en organisatie:

- als gevolg van zuiverdere boekingsgangen zijn de kosten voor 'Huisvesting en facilitaire kosten', 'Automatisering' en 'Algemeen beheer' enerzijds onder Primair proces en anderzijds onder Bedrijfsvoering verantwoord;
- Voor de raming van de kosten voor 'Huisvesting en facilitaire kosten', 'Automatisering' en 'Algemeen beheer' is aansluiting gezocht bij de lagere realisatiecijfers uit 2021 en eerder;
- indexering van 1,5%.

Overige kosten Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023
Overige kosten		
Laboratoriumkosten	1.614	1.658
Milieumetingen	610	650
Totaal Overige kosten	**2.224**	**2.308**

De *Overige kosten* kunnen als volgt worden gespecificeerd:

- de 'Laboratoriumkosten' kennen de laatste jaren een gestage groei. De kosten voor luchtkwaliteitsmetingen/e-Noses zijn onder deze post opgenomen;
- de kosten voor milieumetingen worden gecompenseerd door de Provincie Noord-Brabant en hebben derhalve een neutraal resultaateffect.

Algemene kosten Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023
Algemene kosten		
Van Goed naar Beter	-	-478
Totaal Algemene kosten	**-**	**-478**

De besparing van € 478.000 is het effect van projecten opgestart in 2022 onder de noemer 'Van Goed naar Beter'. In vergelijking met meldingen elders in deze begroting is deze post (nog) niet specifiek toe te wijzen aan de overige standaard rubrieken. Vandaar de keuze voor deze generieke post. In de loop van het begrotingsjaar zal verdere duiding en verfijning plaats vinden. U wordt hierover via de verschillende rapportagelijnen geïnformeerd.

Lasten Bedragen x € 1.000	Begroting 2022	Begroting 2023
Bedrijfsvoering		
Personele kosten		
Lonen & salarissen	4.837	4.850
Reiskosten	246	250
Overige personeelskosten	1.160	1.178
Personeel niet in loondienst	150	351
Detacheringsinkomsten	-	-
Totaal Personele kosten	**6.393**	**6.629**
Afschrijvingskosten		
Afschrijvingskosten	220	130
Totaal Afschrijvingskosten	**220**	**130**
Huisvesting en organisatie		
Huisvesting en facilitaire kosten	1.069	1.014
Algemeen beheer	1.013	971
Automatisering	2.170	1.921
Totaal Afschrijvingskosten	**4.252**	**3.906**
Totaal lasten Bedrijfsvoering	**10.865**	**10.664**

De kosten van Bedrijfsvoering worden conform het BBV afzonderlijk in de begroting verantwoord.

De *salariskosten* bevinden zich op een vergelijkbaar niveau als 2022:

- voor de indexering is rekening gehouden met 2,3%, waarbij een actualisatie van de begroting 2022 heeft plaats gevonden voor het cao-akkoord;
- vooruitlopend op de uitwerking van het kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van Goed naar Beter' is reeds één van de functies binnen het cluster FMO niet meer ingevuld. Aanleiding is de verdere digitalisering en automatisering van werkzaamheden.

Overige personeelskosten:

- onder deze post is budget opgenomen voor de laatste fase van het Cultuur & Leiderschapstraject; € 50.000. Het C&L traject is in 2021 gestart als uitvloeisel van een eerder betrokkenheidsonderzoek onder medewerkers. In plaats van een hernieuwd onderzoek hebben we er destijds voor gekozen om een C&L-traject op te zetten om zo de ontwikkeling van de organisatie beter te ondersteunen;
- indexering van 1,5%.

Personeel niet in loondienst:

Voor de verdere doorontwikkeling van datamanagement en -beheer is inhuur van specialistische kennis en ervaring essentieel. De kosten worden geschat op € 150.000. Gegeven de huidige lastige arbeidsmarkt en de verwachting dat daar voor specifieke functies niet op korte termijn verbetering in optreedt, wordt er aanvullend rekening mee gehouden dat bepaalde vacatures door inhuur bemenst zullen worden.

Algemeen beheer:

De daling van kosten inzake 'Algemeen beheer' is gebaseerd op de realisatie 2021. Gelijk aan de begroting 2022 zijn onder deze rubriek gelden opgenomen voor de implementatie van een kwaliteitsmanagementsysteem; onderdeel van het Kosteneffectiviteitsonderzoek. Voor 2023 is, gelijk aan 2022, een 'investering' van € 250.000 noodzakelijk. De jaarlijks terugkerende kosten bedragen € 200.000.

Automatisering:

De daling in automatiseringskosten is in lijn met eerdere berichten. De resultaten van de grootschalige implementaties, transities en ontwikkelingen uit voorbije jaren vinden hun beslag binnen de organisatie.

De overige kosten zijn geïndexeerd met 1,5%.

Overig Bedragen x € 1.000	Begroting 2021	Begroting 2022
Diverse baten en lasten	-	-
Onvoorzien	150	150
Vennootschapsbelasting	5	5
Totaal Overig	**155**	**155**
Totaal lasten	**35.337**	**35.585**

Onvoorzien

Voor de verplichte post 'Onvoorzien' is vanuit het Dagelijks Bestuur in de begroting een bedrag opgenomen van € 150.000. Dit bedrag is ongewijzigd ten opzichte van 2022 en wordt toereikend geacht.

5.3 Declarabiliteit

De met de deelnemers afgestemde werkprogramma's 2022 hebben als basis gediend voor de begroting 2023. Het werkaanbod is daarmee geraamd op 345.000 declarabele uren.

In de begroting is rekening gehouden met een formatie van 294 fte, waarvan 240 fte in het primaire proces. Rekening houdend met een declarabiliteit van 1.328 uur per fte, is ca. 318.700 uur beschikbaar aan declarabele uren.

De declarabiliteitsnorm van 1.328 uur per fte kent de volgende opzet:

Bruto-netto-berekening	Totaal uren
Beschikbare uren 52 x 36	1.872
Verlof en feestdagen	245
Verzuim	84
Niet-declarabele uren (o.a. overleg, opleiding kwaliteitsmanagement, uren key users, OR/BHV)	215
Totaal Declarabele uren	**1.328**

De ruimte tussen zowel werk- als additioneel aanbod en beschikbare urencapaciteit wordt gerealiseerd met inzet van externe inhuur.

5.4 Tarief ontwikkeling

De OMWB hanteert in de begroting een gemiddeld, voorcalculatorisch uurtarief voor de geraamde bijdragen van deelnemers. De facturatie (afrekening ten opzichte van de bevoorschotting) vindt plaats tegen de gedifferentieerde nacalculatorische tarieven, gebaseerd op de functionele inschaling van de uitgevoerde werkzaamheden.

In de begroting 2023 is voor de tariefsaanpassing rekening gehouden met de effecten volgend uit de cao 2021-2022, de indexaties volgens de september-circulaire 2021 en de beoogde besparing uit het kosteneffectiviteitsonderzoek 'Van Goed naar Beter'. In onderstaande tabel zijn de verschillende effecten afzonderlijk inzichtelijk gemaakt. Het gemiddelde, voorcalculatorische tarief voor 2023 bedraagt afgerond € 97,00 (gemiddeld tarief 2022 € 95,00).

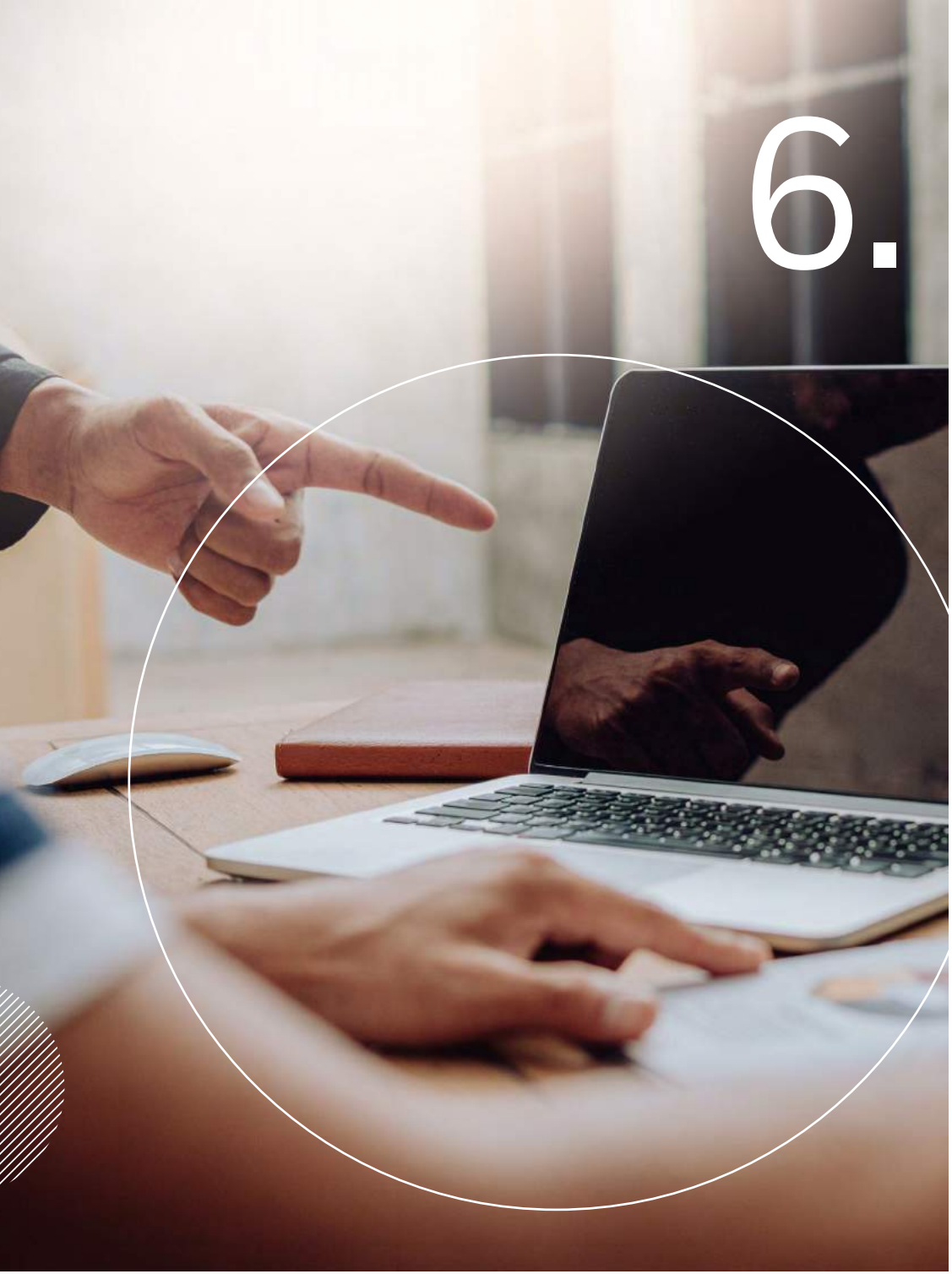
Omschrijving		bedrag per uur	effect
Tarief 2022		**€ 95,00**	
Cao-verhoging 2022	0,7%	€ 95,64	€ 0,64
Indexatie 2023 o.b.v. MEV	2,14%	€ 97,69	€ 2,05
Harmonisatie verlofrechten	€ 1,21	€ 98,90	€ 1,21
Besparingen Kosteneffectiviteit 2023	€ -650.000	€ 97,00	€ -1,92
Tarief 2023		**€ 97,00**	

In onderstaande tabel zijn de functionele, voorcalculatorische tarieven voor het begrotingsjaar 2023 opgenomen, in vergelijking met 2022. Aanpassing van de tarieven heeft plaats gevonden aan de hand van de absolute stijging van het gemiddelde, voorcalculatorisch uurtarief van 2023 (€ 97,00) ten opzichte van 2022 (€ 95,00) ad. € 2,00. Door de correctie niet te baseren op de relatieve stijging (2,14%), maar op de absolute stijging, wordt een hogere mate van aansluiting tussen het voorcalculatorische en nacalculatorische uurtarief beoogd.

In vergelijking met eerder kent de tabel een compactere opzet. In de praktijk is gebleken dat de veelheid aan gedifferentieerde tarieven niet gehanteerd wordt. Indikking van de lijst is ook ingegeven vanuit doelmatigheid.

Functioneel voorcalculatorische uurtarieven	Begroting 2023 uurtarief	Begroting 2022 uurtarief
Milieu		
MBO	€ 79,55	€ 77,55
HBO	€ 97,50	€ 95,50
Specialisten	€ 115,55	€ 113,55

Tarieven buiten kantoortijd: *Als kantoortijden hanteren we de maandagen tot en met de vrijdagen van 7.00 tot 22.00 uur. Alle overige tijdstippen zijn buiten kantoortijd. We hanteren een opslagpercentage van 30% op de tarieven voor werkzaamheden buiten kantoortijd.*

6. Uiteenzetting financiële positie

Op grond van de BBV dient in de begroting en jaarrekening een uiteenzetting van de financiële positie van de dienst opgenomen te worden. Hierna wordt zowel de geprognosticeerde balans gepresenteerd als inzicht in verwachte investeringen en gehanteerde afschrijvingstermijnen. Ook wordt het verloop van de reserves weergegeven. In bijlage 2 is het overzicht per taakveld opgenomen.

6.1 Geprognosticeerde balans

In onderstaand overzicht is de geprognosticeerde begin- en eindbalans weergegeven voor zowel het begrotingsjaar als de meerjarenraming. In deze meerjarige geprognosticeerde balans is primair uitgegaan van bestaand beleid, aangevuld met verwachte (vervangings)investeringen.

Activa Bedragen x € 1.000	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Materiële vaste activa	1.104	939	727	685
Totaal vaste activa	**1.104**	**939**	**727**	**685**
Vorderingen op openbare lichamen	-	-	-	-
Uitzettingen rijksschatkist	924	924	924	924
Uitzettingen met looptijd < 1 jaar	**924**	**924**	**924**	**924**
Liquide middelen (banksaldi)	**1.000**	**1.000**	**1.000**	**1.000**
Overige en overlopende vlottende activa	**2.805**	**2.860**	**2.924**	**2.989**
TOTAAL ACTIVA	**5.833**	**5.723**	**5.574**	**5.597**

Passiva Bedragen x € 1.000	Begroting 2023	Begroting 2024	Begroting 2025	Begroting 2026
Algemene reserve	1.928	1.928	2.187	2.439
Bestemmingsreserve meetstations	901	976	1.051	1.126
Resultaat boekjaar vóór bestemming	0	260	252	335
Eigen vermogen	**2.829**	**3.163**	**3.490**	**3.900**
Voorzieningen	**-**	**-**	**-**	**-**
Vaste schulden	**-**	**-**	**-**	**-**
Vlottende schulden < 1 jaar	**579**	**579**	**579**	**579**
Overlopende passiva	**2.425**	**1.981**	**1.505**	**1.118**
TOTAAL PASSIVA	**5.833**	**5.723**	**5.574**	**5.597**

6.2 (Vervangings-)investeringen 2023

In 2023 zal een aantal bedrijfsmiddelen opnieuw aangeschaft of vervangen moeten worden. Het uitgangspunt is dat het Algemeen Bestuur met het vaststellen van de begroting 2023 goedkeuring verleent aan het onderstaande overzicht van (vervangings-)investeringen.

Investeringen Bedragen x € 1.000	2022	2023	2024	2025	2026
Huisvesting	100	40	50	-	-
Automatisering	-	-	-	-	-
Communicatiemiddelen	-	-	-	-	-
Wagenpark	40	150	-	-	-
Technische apparatuur	-	75	-	-	75
Totaal	**140**	**265**	**50**	**-**	**75**

Bij vervanging van activa wordt nut en noodzaak afgewogen. Niet altijd kan vervanging plaatsvinden tegen de geraamde aanschafwaarden, wat betekent dat de werkelijke lasten kunnen afwijken van de in bovenstaande tabel opgenomen jaarlasten. Substantiële afwijkingen melden we bij de bestuursrapportages.

Voor activering van investeringen wordt vanaf 2022 een ondergrens van € 1.000 (was voorheen € 10.000) gehanteerd. Vervangingen of aanschaffingen onder deze grens verantwoorden we in de exploitatie. Met het vaststellen van de begroting worden ook de vermelde afschrijvingstermijnen voor investeringen vastgesteld. De afschrijvingen vinden - eveneens vanaf 2022 - plaats bij ingebruikname van het actief (was het jaar volgend op activering). Vanwege de teruglopende investeringen is de financiële impact van beide veranderingen niet materieel. Het financiële beleid wordt overeenkomstig aangepast.

6.3 Afschrijvingstermijnen

Bij investeringen worden de volgende afschrijvingstermijnen gehanteerd:

Tabel met de gehanteerde afschrijvingstermijnen	**Jaren**
Huisvesting	10
Automatisering	5
Communicatiemiddelen	3
Wagenpark	7
Technische apparatuur	15

6.4 Staat van reserves

Het verwachte verloop van de reserves is als volgt:

Staat van reserves 2023 - 2026 Bedragen x € 1.000	Algemene reserve	Reserve Meetstations
Stand per 1-1-2023	1.928	826
Mutatie 2023	-	75
Stand per 1-1-2024	1.928	901
Mutatie 2024	258	75
Stand per 1-1-2025	2.185	976
Mutatie 2025	248	75
Stand per 1-1-2026	2.434	1.051
Mutatie 2026	330	75
Stand per 1-1-2027	2.764	1.126

Algemene reserve

De stand van de Algemene Reserve bedraagt naar verwachting per 1-1-2023 € 1.928.000 (voor resultaatbestemming 2021).

Reserve Meetstations

De stand van de reserve meetstations bedraagt naar verwachting per 1-1-2023 € 826.000 (voor resultaatbestemming 2021).

Het saldo van opbrengsten en kosten van de meetstations wordt per jaarein-de toegevoegd of onttrokken aan de reserve. Komende jaren loopt dit saldo jaarlijks nog op; daarna zal de reserve teruglopen en wordt een evenwicht in kosten en opbrengsten verwacht. Oorzaak hiervan is dat kosten als gevolg van investeringen pas in latere jaren via de afschrijvingen ten laste van de reserve worden gebracht.

B

Bijlagen

Bijlage 1. Specificatie bijdrage per deelnemer

Specificatie bijdrage 2023				
Gemeente	P1	P2	P3	totaal
Alphen-Chaam	329.284	77.110	39.642	446.036
Altena	595.814	150.167	73.668	819.649
Baarle-Nassau	326.887	62.267	34.880	424.034
Bergen op Zoom	693.780	656.777	53.293	1.403.849
Breda	1.514.440	530.749	125.538	2.170.726
Dongen	267.026	107.733	32.892	407.650
Drimmelen	384.885	201.693	56.450	643.028
Etten-Leur	318.628	51.889	47.758	418.275
Geertruidenberg	323.905	135.653	33.497	493.056
Gilze en Rijen	310.447	102.917	45.182	458.547
Goirle	189.987	58.424	24.072	272.482
Halderberge	414.747	159.299	52.366	626.411
Heusden	305.123	120.501	39.375	465.000
Hilvarenbeek	447.575	114.653	44.376	606.605
Loon op Zand	228.291	118.160	40.288	386.738
Moerdijk	1.056.638	553.088	70.418	1.680.144
Oisterwijk	417.793	226.215	52.164	696.172
Oosterhout	705.981	235.939	75.997	1.017.918
Roosendaal	779.584	363.822	84.063	1.227.468
Rucphen	242.690	103.463	35.018	381.171
Steenbergen	365.661	148.671	49.843	564.175
Tilburg	1.809.368	952.889	136.925	2.899.183
Waalwijk	534.511	177.331	52.786	764.629
Woensdrecht	218.414	137.589	29.491	385.494
Zundert	418.826	220.143	64.933	703.902
Totaal gemeenten	**13.200.285**	**5.767.142**	**1.394.916**	**20.362.342**
Provincie	8.040.263	4.685.691	599.062	13.325.016
Totaal bijdrage 2023	**21.240.548**	**10.452.832**	**1.993.978**	**33.687.358**

Algemene toelichtingen bijlage 1:

- de bedragen zijn in beginsel gebaseerd op de bestuurlijk goedgekeurde werkplannen voor 2022. Aanvullend is recentelijk een uitvraag naar bijgestelde inzichten bij de deelnemers gedaan. De resultaten hiervan zijn verwerkt in de tabel op voorgaande pagina;
- de bijdragen zijn gecorrigeerd voor de effecten van het kosteneffectiviteitsonderzoek en de evaluatie van de MWB-norm, uitgevoerd in het najaar van 2021;
- de bedragen voor programma 3 betreffen de bijdragen van de deelnemers inclusief SSIB (in totaliteit 335.000). De uitvoering van SSIB vindt plaats door de ODBN. De OMWB betaalt derhalve deze vaste bijdrage door aan de collega-omgevingsdienst;
- de definitieve invulling van deze bijdragen per deelnemer vindt plaats aan de hand van de bestuurlijk vast te stellen werkprogramma's. Bij de eerste bestuursrapportage 2023 wordt dit financieel vertaald en vastgelegd door middel van een begrotingswijziging als daar aanleiding toe is.

De bijdrage per deelnemer, met inbegrip van effecten volgend uit het kosteneffectiviteitsonderzoek en de evaluatie MWB-norm, ziet er meerjarig als volgt uit:

Meerjarige bijdrage deelnemers				
Gemeente	2023	2024	2025	2026
Alphen-Chaam	446.036	449.466	459.444	469.644
Altena	819.649	825.953	844.290	863.033
Baarle-Nassau	424.034	427.295	436.781	446.477
Bergen op Zoom	1.403.849	1.414.646	1.446.052	1.478.154
Breda	2.170.726	2.187.421	2.235.982	2.285.621
Dongen	407.650	410.786	419.905	429.227
Drimmelen	643.028	647.974	662.359	677.063
Etten-Leur	418.275	421.492	430.849	440.414
Geertruidenberg	493.056	496.848	507.878	519.153
Gilze en Rijen	458.547	462.073	472.332	482.817
Goirle	272.482	274.578	280.674	286.905
Halderberge	626.411	631.229	645.242	659.566
Heusden	465.000	468.576	478.978	489.612
Hilvarenbeek	606.605	611.270	624.840	638.712
Loon op Zand	386.738	389.713	398.364	407.208
Moerdijk	1.680.144	1.693.066	1.730.652	1.769.073
Oisterwijk	696.172	701.527	717.101	733.020
Oosterhout	1.017.918	1.025.746	1.048.518	1.071.795
Roosendaal	1.227.468	1.236.908	1.264.368	1.292.437
Rucphen	381.171	384.102	392.629	401.346
Steenbergen	564.175	568.514	581.135	594.036
Tilburg	2.899.183	2.921.480	2.986.337	3.052.634
Waalwijk	764.629	770.509	787.615	805.100
Woensdrecht	385.494	388.459	397.083	405.898
Zundert	703.902	709.316	725.063	741.159
Totaal gemeenten	**20.362.342**	**20.518.949**	**20.974.470**	**21.440.103**
Provincie	13.325.016	13.427.499	13.725.589	14.030.297
Totaal bijdrage	**33.687.358**	**33.946.448**	**34.700.059**	**35.470.400**

Bijlage 2. Overzicht van geraamde baten en lasten per taakveld

Baten en lasten per taakveld Alle bedragen x € 1.000		Baten	Lasten
0.	Bestuur en ondersteuning	-	-
0.4	Bedrijfsvoering	456	10.664
0.5	Treasury	-	-
0.8	Overige baten en lasten	-	150
0.9	Vennootschapsbelasting	-	5
0.10	Mutaties reserves	-	-
0.11	Resultaat van de rekening van baten en lasten	-	-
7.	Volksgezondheid en milieu	-	-
7.4	Milieubeheer	35.204	24.766
Saldo van baten en lasten op taakvelden		**35.660**	**35.585**

Lijst van veel gebruikte afkortingen en termen binnen de OMWB

AB	Algemeen Bestuur
DB	Dagelijks Bestuur
AO	Ambtelijk Overleg
MT	Management Team
ATO	Afdelingsteam Overleg
MD	Management Development
SSiB	Samen Sterk in Brabant
BRZO	Bedrijf Risico Zware Ongevallen
GR	Gemeenschappelijke Regeling
Burap	Bestuursrapportage
Marap	Maandrapportage
T1 (ect.)	Termijnrapportages
OD	Omgevingsdienst
RUD	Regionale Uitvoeringsdienst
WP	Werkprogramma
CT	Collectieve Taken
VTH	Vergunningverlening Toezicht & Handhaving
VV	Vergunningverlening
T&H	Toezicht & Handhaving
P1	Wettelijke basistaken
P2	Verzoektaken
P3	Collectieve Taken
P4	Buiten Werkprogramma
BOR	Besluit Omgevingsrecht
GUK	Gemeenschappelijk Uitvoeringskader
FAG	Financiële Adviesgroep
ROK	Regionaal Operationeelkader
RUN	Regionaal Uitvoeringsniveau
IOV	Impuls Omgevingsveiligheid
OW	Omgevingswet
IPO	Interprovinciaal provinciaal overleg
BPO	Brabants Programma Omgevingsveiligheid
3D	3-Directeuren Overleg

OR	Ondernemingsraad
GO	Georganiseerd Overleg
PNB	Provincie Noord-Brabant
AM	Accountmanagement
TM	Teammanagers
TB	Technisch Beraad
HoO	Huis op Orde
P&C	Planning & Control
NIG	Niet-inrichtinggebonden taken
MWB-norm	Midden- en West-Brabant Norm
SBK	Sociaal Beleidskader
VVGB	Verklaring van geen Bedenkingen
LPF	Level Playing Field
VTHKA	Vergunningverlening, Toezicht, Handhaving, Klachten, Advies
IB	Inrichtingenbestand
WNT	Wet Normering Topinkomens
BBV	Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten
BV	Bedrijfsvoering
Wgr	Wet Gemeenschappelijk Regeling
DVO	Dienstverleningsovereenkomst
ODBN	Omgevingsdienst Brabant Noord
ODZOB	Omgevingsdienst Zuid-Oost Brabant
ITV	Intensieve Veehouderij

Omgevingsdienst
Midden- en West-Brabant

Postbus 75
5000 AB Tilburg
013 206 01 00
info@omwb.nl
www.omwb.nl